

Renovaziun da la cunvegna da prestaziun traunter las vschinaunchas da l'Engiadin'Ota e da la Fundaziun Provedimaint da sandet Engiadin'Ota/Stiftung Gesundheitsversorgung Oberengadin (SGO) per la gestiun dals centers per attempos Promulins e Du Lac

I. Situaziun da partenza

Tenor la ledscha chantunela per promover la chüra d'amalos (KPG) sun las vschinaunchas obliedas da procurar per ün'offerta sufficiainta per la chüra ed assistenza staziunara e parzielmaing staziunara da paziaintas e paziaints stabels scu eir da personas attempedas. Impü prescriba quista ledscha cha las vschinaunchas as stögljan organiser per quel intent cun las otras vschinaunchas da lur regiun d'ospidels e chesas da fliamaint e ch'ellas stögljan fer üna planisaziun regiunela coordineda.

Perque haun las ündesch vschinaunchas da l'Engiadin'Ota Segl, Silvaplauna, San Murezzan, Puntraschigna, Schlarigna, Samedan, Bever, La Punt Chamues-ch, Madulain, Zuoz e S-chanf fat dal 2017 üna cunvegna da prestaziun cumünaivla cun la Fundaziun Provedimaint da sandet Engiadin'Ota (SGO) per la gestiun da la Chesa da fliamaint Promulins a Samedan. A basa da quista cunvegna da prestaziun maina la SGO per la chüra e l'assistenza da personas attempedas daspö il 2017 la chesa da fliamaint Promulins. In quella cunvegna da prestaziun d'eira traunter oter gnieu stipulo cha in quel mumaint cha l'Engiadin'Ota realisescha e maina duos chesas da fliamaint (Promulins a Samedan e Du Lac a San Murezzan), stögglia la cunvegna da prestaziun gnir trattada da nouv.

Las pretaisas e'ls bsögns ad ün chüra ed assistenza actuela da personas attempedas s'haun müdos fich daspö l'avertüra da Promulins. Zieva differentas iniziativas per actualiser l'infrastructura per la chüra da lungia düreda in Engiadin'Ota, s'ho uossa realiso duos progets. Las trais vschinaunchas da Segl, Silvaplauna e San Murezzan fabrichan al lö Du Lac a San Murezzan ün center per attempos cun 60 plazzas da chüra ed abitaziuns per attempos culla pussibilitad da dumander differents servezzans al Du Lac a San Murezzan. Las och vschinaunchas Puntraschigna, Schlarigna, Samedan, Bever, La Punt Chamues-ch, Madulain, Zuoz e S-chanf realiseschan al listess lö, giò Promulins a Samedan, cun üna renovaziun ed ün nouv edificzi ün center per attempos cun 60 lets. Tuots duos centers per attempos pudaregian avrir lur portas dal 2024; Promulins a Samedan in lügl 2024 e'l Du Lac a San Murezzan in november. La gestiun da tuots duos centers dess gnir surdeda eir in avegnir a la SGO. Perque stu la cunvegna da prestaziun existenta gnir stipuleda da nouv.

II. Cunvegna da prestaziun existenta 2017 fin 2023

Prestaziuns / qualited

Scu già manzuno garantescha la SGO daspö il 2017 - tenor prescripziuns chantunelas ed a basa d'üna cunvegna da prestaziun - il provedimaint da la chüra da lungia düreda in Engiadin'Ota ill'immobiglia Promulins. L'offerta cumpiglia las sequaintas prestaziuns principelas:

- chüra da lungia düreda, inclusiv partiziun per demenza

- lets per vacanzas
- structuradas dal di e da la not
- chüra transitorica

Quistas prestaziuns succedan in stretta coordinaziun cun la chüra acuta ed ambulanta scu eir cun otras organisaziuns da la SGO ed haun il böt da garantir ün provedimaint integro. Las cundiziuns da basa sun gnidas fixedas in ün concept da gestiun. Il chantun ho examinato e delibero quel, cur ch'el ho do il permiss per la gestiun. Ils servezzans sun definieus tenor il QMS ISO 9001:2015 e cumpiglian las prescripziuns correspondentas da la Confederaziun e dal Chantun. La controlla da qualited es reglada sün nivel chantunel.

Finanziaziun

Eir la finanziaziun per la gestiun da chesas da fliamaint es reglada tres la ledscha KPD. Tenor quella stöglia las vschinaunchas procurer cha la SGO possa accumplir sieu mandat e'ls böts da prestaziun. Las prestaziuns da la SGO sun gnidas finanziedas fin uossa tenor la ledscha KPG cun contribuziuns da la sgüraunza obligatorica per la chüra d'amalos, la partecipaziun als cuosts da las personas chi retiran prestaziuns scu eir cun contribuziuns chantunelas e cumünelas.

Vigur

La cunvegna da prestaziun existenta vela daspö ils 1. schner 2017 per set ans; dimena auncha fin als 31 december 2023. Ella cuntegna impü il passus cha'l mumaint cha l'Engiadin'Ota fabrica e maina duos chesas da fliamaint (Promulins a Samedan e Du Lac a San Murezzan), stöglia la cunvegna gnir trattada da nouv. Quista disposiziun aintra uossa in vigur.

III. La nouva cunvegna da prestaziun 2024 fin 2027

Drets ed obligs

Cun la nouva cunvegna da prestaziun vegnan uossa definieus ils böts e las incumbenzas da prestaziun da la SGO scu incumbenzada/mandataria e las ündesch vschinaunchas da l'Engiadin'Ota scu incumbenzedras/mandantas per la gestiun da duos centers d'attempo. In quella cunvegna vegnan eir definieus ils drets e'ls obligs vicendaivels. Las vschinaunchas surdaun a la SGO darcho l'incumbenza da promover cun sias prestaziuns la chüra d'amalos e da personas attempedas chi haun dabsögn chüra. La SGO survain impü l'incumbenza da pussibiliter, sustgnair e promover l'abiter e'l viver i'ls center per attempo per umauns da tuot las eteds chi drouvan agüd, chüra, trattamaint, accompagnamaint, assistenza e cussagliaziun. Il böt es da raggiundscher ün provedimaint d'ota qualited e chi's drizza tenor ils bsögns dals umauns attempo u chi drouvan chüra.

Prestaziuns / qualited

L'offerta da servezzans dess la SGO da nouv garantir in duos lös, e que in imobiglias missas a disposiziun da las vschinaunchas, giò Promulins a Samedan ed al Du Lac a San Murezzan. L'offerta cumpiglia las seguaintas prestaziuns:

- chüra da lungia düreda, inclusiv partiziun da demenza
- lets per vacanzas
- structuradas dal di e da la not
- chüra acuta e da transiziun
- abitaziuns per attempo cun prestaziuns da servezzans opziunels al Du Lac
- gestiun d'ün restaurant public al Du Lac

- gestiun d'üna cafetaria a Promulins

Quistas prestaziuns vegnan spüertas in stretta coordinaziun cun la chüra acuta, cun la chüra ambulanta e cun otras organisaziuns chi prastan da quels servezzans. Il böt es da garantir ün provedimaint da sandet integro. Las cundiziuns da basa vegnan definidas per tuots duos lös in ün concept da gestiun. Quel vain controllo e delibero dal Chantun i'l ram da la procedura da der il permiss. Ils servezzans da la SGO sun definieus i'l management da qualited tenor QMS ISO 9001:2015 e cumpiglian las prescripziuns da la Confederaziun e dal Chantun. La survagliaunza es regleda sün nivel chantunel.

Finanziaziun

Las vschinaunchas procuran i'l sen da la ledscha cha la SGO possa accumplir sia incumbenza e rajiundscher ils böts da prestaziun. Quistas prestaziuns vegnan finanziedas eir in avegnir cun contribuziuns our da la sgüraunza per la chüra d'amallos, partecipaziuns als cuosts da las personas chi retiran prestaziuns scu eir cun contribuziuns a prestaziuns chantunels e cumünelas tenor la ledscha KPG.

Da nouv dessan las ündesch vschinaunchas da l'Engiadin'Ota impü metter a disposiziun ün deficit da garanzia (vair chapitel IV) da maximelmaing CHF 3.0 milliuns per minch'an dal 2024 fin 2027 («fasa da start-up»). La repartiziun dal deficit traunter las vschinaunchas scu incumbenzedras/mandantas dess succeder tenor la clef regiunela actuela (sainza la vschinauncha da Bregaglia). Per quel intent prastan las vschinaunchas tenor la listessa clef da repartiziun pajamaints aconto da totelmaing CHF 600'000 per quartal. Zieva la finischun da l'an succeda ün quint finel ed ün'eventuela adattaziun dals pajamaints aconto per l'an chi segua.

La SGO pajaro impü ün fit annuel da CHF 700'000 per mincha center. Eventuelas contribuziuns per ulteriuras prestaziuns supplementeras, scu per exaimpel üna garanzia da deficit per la gestiun dal restorant scu eir per pajamaints na entros per cuosts d'abiter e da servezzans al center Du Lac, vaun a cuost da las trais vschinaunchas Segl, Silvaplauna e San Murezzan.

Scha las cundiziuns da basa giuridicas e/u finanziales as müdessan a disfavour da la SGO, stu la cunvegna gnir trattada e stipuleda correspudentamaing da nouv.

Vigur

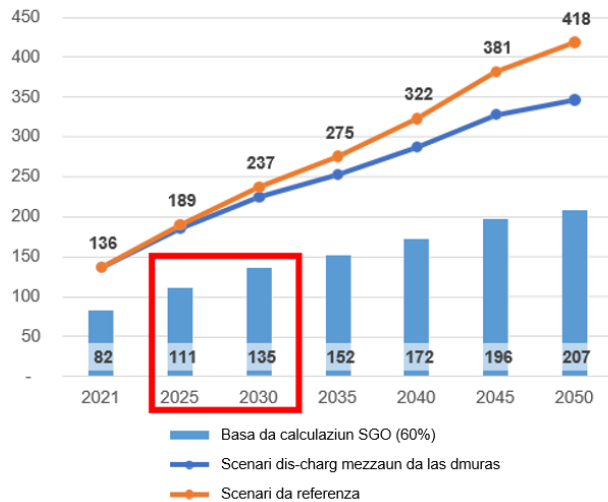
La nouva cunvegna da prestaziun rimplazza l'anteriura cunvegna da basa dal gün 2017 fin 2023. Ella aintra in vigur culs 1. schner 2024 e vela fin als 31 december 2027. Zieva vain la cunvegna da prestaziun traunter las vschinaunchas e l'incumbenzeda/mandataria trattada da nouv.

A partir dal schner 2030 dess que impü der be pü ün'unica cunvegna da prestaziun integreda traunter la SGO e las vschinaunchas da l'Engiadin'Ota per tuot las gestiuns da la SGO. Las cunvegna da prestaziuns existentas davart l'ospidel, il post da coordinaziun Vegldüna & Chüra e la Spitex scu eir quista cunvegna da prestaziun dessan gnir integredas in üna cunvegna collectiva.

IV. Garanzia da deficit

A basa dal svilup demografic muossa ün'analisi dal prubabel svilup da la dumanda fin dal 2040 ün augmuint considerabel da lets per la chüra da lungia in Engiadin'Ota. Düreda.

Scenaris bsögn da lets Provedimaint da basa

Illustraziun 1

Traunter ils trais scenaris calculos do que differenzas considerablas. Quistas differenzas sun d'attribuir surtuot a duos aspets:

- Il spustamaint da la chüra da lungia düreda i'l sector ambuland cha'l Chantun priorisescha e promovua fich. Quist effet nu's pudess musser in Engiadin'Ota scu preschanto illa grafica, siand cha que do in val be pochass offertas d'abiter alternativass.
- Il «retuorn» d'abitantas ed abitants chi vegnan chüros hoz in otras dmuras, surtuot illas valledas dal süd. Scha que dess ün'offerta adequata in Engiadin'Ota, stuvevass ir bger pü pochass attempo in dmuras utro.

Partind dal scenari mezzaun dals trais scenaris calculos ill'analisa:

- cha'l bsögn da lets i'ls centers per attempo s'augmantainta sincron cul augmant da la populaziun da 80 plus;
- cha'l spustamaint i'l sector ambuland succeda be per part, perque cha que daregia eir ils prossemss ans memma pochass offertas d'abiter e da chüra in Engiadin'Ota.;
- cha'l exodus in otras dmuras da las vals dal süd po gnir redot per circa 25% e cha's po persvader uschè a persunas attempedas d'abiter in ün dals centers in Engiadin'Ota;

pudessan ils duos novs centers d'attempo esser occupos plainamaing dal 2027. Fin alura daro que ün deficit causa la fasa da svilup («fasa da start-up») e l'occupaziun effectiva pü bassa. La contribuziun annuela prevista al deficit es gnida calculada a basa dal plaun da business e da las occupaziuns calculadas dals centers. Cun l'occupaziun cumplina a partir dal 2027 stuvevass ill duos centers alura da princip preschanter ün quint equaliso. Il böt füss impü cha la chargia per la SGO as sviluppass in maniera ch'üna gestiun cun quint equaliso pels duos centers d'attempo Promulins e Du Lac füss pussibla.

V. Facit ed arcumandaziuns

La collavuraziun traunter la SGO e las ündesch vschinaunchas da l'Engiadin'Ota per la gestiun da nouv duos centers d'attempo dess gnir continuada a basa d'üna cunvegna da prestaziun. Quista fuorma da collavuraziun s'ho cumpraveda. Pervi da las prescripziuns da la Confederaziun e dal Chantun do que poch as fin üngünas alternativas per fer adattaziuns significantas vi dal concept da basa dal provedimaint da sandet regiunel. Eir la finanziaziun dal sector da sandet es reglo in detagl ed a do poch spazi d'agir.

I'l sector da la chüra da lungia düreda esa da quinter cha l'occupaziun cumplaina da las duos chesas da fliamaint saro pussibla infra la fasa da start-up, que a basa dal svilup demografic e da la dumanda correspundenta per lets da chüra. Ün punct critic saro d'avair a disposiziun avuonda persunel da chüra. Ils edifizis e'l mobigliar vegnan piglios a fit da las duos proprietarias. Il plaun da business actuel muossa impü cha a basa dal sistem chantunel da tariffas nu saro que pussibel da dumander ün fit calculo tenor criteris da l'economia da gestiun e cha's stuvaro as cunvgnir illa cunvegna da prestaziun ad ün fit redot per garantir üna gestiun cun quint e-gualiso. Il fit dess scu già manzuno gnir fixo sün CHF 700'000 l'an per mincha center.

Per que chi reguarda la gestiun dals duos centers d'attempo zieva la «fasa da start-up» da quatter ans, dimena a partir dals 1. schner 2028, stu la cunvegna - a basa dals bsögns da la SGO scu incumbenzada/mandataria e da las vschinaunchas scu incumbenzedras/mandantas - gnir trattada a temp e definida da nouv. Ils ulteriurs svilupps i'l sector da sandet ed in speciel l'augmuint da la dumanda da sandet mussaro, scha e cu cha la finanziaziun da la chüra da lungia düreda in Engiadin'Ota stuvaro gnir adattada.

VI. Approvaziun da la cunvegna da prestaziun

La nouva cunvegna da prestaziun per quatter ans stu gnir approvada formelmaing da tuot las vschinaunchas da l'Engiadin'Ota. Quista approvaziun succeda illas ündesch vschinaunchas tenor il dret cumünel.

Proposta

Il cussagl cumünel propuona per mauns da la radunanza cumünela d'approver la cunvegna da prestaziun 2024 fin 2027 traunter las vschinaunchas da l'Engiadin'Ota e la Fundaziun provedimaint da sandet Engiadin'Ota (SGO) davart la gestiun dals centers d'attempo Promulins e Du Lac.

Agiuntas

- Cunvegna da prestaziun 2024 fin 2027